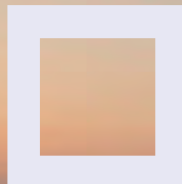

Eiropas
Komisija

ACCESS CITY Award **2021**

Labākās prakses piemēri ES
pilsētu pieejamības veicināšanā

#EUACCESSCITY

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2021

© Eiropas Savienība, 2021

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Vāka attēls: © Peter Appelin, 2014

Print	ISBN 978-92-76-31200-0	ISSN 2599-9095	doi:10.2767/55976	KE-BL-21-001-LV-C
PDF	ISBN 978-92-76-31227-7	ISSN 2467-0588	doi:10.2767/35754	KE-BL-21-001-LV-N

Saturs

Priekšvārds.....	p4
Access City Award 2021 — Viegļajā valodā	p5
Ievads.....	p13
Jenšēpinga, Zviedrija – uzvarētāja.....	p14
Brēmerhafene, Vācija – otrā vieta.....	p19
Gdiņa, Polija – trešā vieta.....	p24
Poznaņa, Polija – īpaša atzinība par sabiedrisko pakalpojumu pieejamību pandēmijas laikā.....	p28
Komotini, Grieķija – īpaša atzinība par pieejamību kā iespēju visai pilsētai.....	p32
Florence, Itālija – īpaša atzinība par izveidoto vidi.....	p36
Dalība konkursā Access City Award 2022	p40

Priekšvārds

© Eiropas Komisija

 *Helēna Dali [Helena Dalli], Eiropas
līdztiesības komisāre*

Pēc pagājušā gadā notikušajām 10 gadu jubilejas svinībām, ir ļoti patīkami redzēt vēl lielāku pieteikumu skaitu šā gada konkursā Access City Award.

Ir prieks Access City Award tīklā uzņemt jaunus pretendentes, jo tas parāda mūsu kopīgo apņemšanos nodrošināt pieejamību.

Šāgada konkurss notiek neparastos un sarežģītos apstākļos. Covid-19 pandēmija radīja jaunus izaicinājumus, no kuriem daudzi ir saistīti ar pieejamību. Sociālās distancēšanās un ceļošanas ierobežojumi ir ietekmējuši piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem un atbalsta tīkliem, un tas ir palielinājis sociālās atstumtības un izolācijas risku, īpaši personām ar invaliditāti un gados vecākiem iedzīvotājiem.

Mani iedvesmo tas, ka redzu, kā mūsu pilsētas turpina noteikt prioritāti pieejamībai, vēl jo vairāk krīzes laikā. Apsveicam visas šogad uzvarējušās pilsētas, īpaši mūsu pirmās vietas ieguvēju Jenšepingu. Šī pilsēta izceļas

ar sadarbīgo pieeju pieejamībai virzienā no apakšas uz augšu. Tā ir pelnījusi atzinību.

Virzoties uz priekšu, tagad sāksim intensīvu darbu, lai īstenotu Stratēģiju par personu ar invaliditāti tiesībām 2021.–2030.gadam, kurā pieejamība joprojām būs prioritāte, paralēli turpinot īstenot Eiropas Piekļūstamības aktu.

Balva konkursā Access City Award nav tikai par atbilstību ES standartiem; tā ir arī par zināšanu un labas prakses apmaiņu. Šogad uzvarējušajām pilsētām būtu jākalpo par iedvesmu citiem.

Es novēlu panākumus mūsu nākamajām pretendētēm.

Access City Award 2021

Vieglajā valodā

© Easy-to-read.eu

Kas mēs esam?

Mēs esam Eiropas Komisija
un Eiropas Forums cilvēkiem ar invaliditāti.

Eiropas Komisija vada Eiropas Savienības
ikdienas darbu.

Eiropas Savienība ir 27 valstu grupa Eiropā,
kas sanāca kopā, lai padarītu cilvēku dzīvi labāku un
drošāku. Eiropas Komisija veic pasākumus un ierosina
likumus Eiropas Savienībai.

Eiropas Forums cilvēkiem ar invaliditāti darbojas,
lai aizsargātu cilvēkus ar invaliditāti Eiropā.

Mēs bieži sadarbojamies, lai padarītu dzīvi labāku
cilvēkiem ar invaliditāti Eiropā.

Piemēram, katru gadu mēs sadarbojamies,
lai notiktu konkurss **Access City Award**.

Kas ir Access City Award?

Access City Award ir balva, ko katru gadu piešķiram pilsētām, kas cītīgi strādā, lai būtu pieejamas. Pilsēta ir pieejama tad, kad tajā var dzīvot visi cilvēki un bez problēmām izmantot visas lietas un pakalpojumus. Piemēram, pilsēta ir pieejama, ja visi cilvēki viegli var:

© Pixabay

- iekāpt autobusā vai metro, lai dotos uz darbu,
- izmantot biļešu automātus, lai nopirktu biļeti,
- staigāt pa ielām vai iekļūt tādās sabiedriskās ēkās kā slimnīcas un rātsnami,
- saņemt informāciju tādos veidos, lai viņi var to izlasīt un saprast.

Tas ir svarīgi visiem cilvēkiem

un it īpaši cilvēkiem ar invaliditāti

un gados vecākiem cilvēkiem.

Bieži tādas lietas kā transports un informācija viņiem nav pieejamas.

Ja šādas lietas nebūs sasniedzamas,

viņiem nebūs iespējas piedalīties sabiedriskajā dzīvē kā visiem pārējiem cilvēkiem.

Viņi būs nostumti malā.

Piemēram, ja autobusu pieturvietās nebūs uzbrauktuvju,

cilvēki ratiņkrēslos nevarēs

tajos iekāpt, lai dotos uz darbu.

Vai arī, ja informāciju ir grūti izlasīt,

cilvēki ar intelektuālās attīstības traucējumiem un citi cilvēki var nespēt to izlasīt un saprast.

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Tāpēc konkurss Access City Award ir iespēja pilsētām Eiropā parādīt, ko tās ir izdarījušas, lai kļūtu pieejamas visiem cilvēkiem.

Konkurss Access City Award aizsākās 2010. gadā. Ir svarīgi, ka konkurss Access City Award turpina pilsētām atgādināt, cik svarīgi ir būt pieejamām visiem cilvēkiem.

Kura pilsēta uzvarēja 2021. gada konkursā Access City Award?

2021. gada konkursā Access City Award uzvarējusī pilsēta ir Jenšēpinga. **Jenšēpinga** ir pilsēta Zviedrijā.

Jenšēpinga uzvarēja konkursā Access City Award, jo tā veic lielu darbu, lai kļūtu pieejamāka cilvēkiem ar invaliditāti un visiem cilvēkiem. Piemēram, Jenšēpinga ir izdarījusi labu darbu —

© Peter Appelin, 2014

- domājot par cilvēku ar invaliditāti vajadzībām,
- uzklausot cilvēkus ar invaliditāti un viņu organizācijas pirms pieņemt lēmumus, kas skar viņu dzīves,
- palīdzot cilvēkiem ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem justies nepamestiem vieni smagajos Covid-19 laikos. **Covid-19** ir jauna slimība, ar kuru ir saslimuši daudzi cilvēki. Daudzi cilvēki no tās ir miruši.

Jenšēpinga noorganizēja vietējo konkursu Access City Award uzņēmumiem un organizācijām, kas strādā pie tā, lai padarītu savus pakalpojumus pieejamus visiem cilvēkiem. Šī ir patiešām jauka ideja, kas tur tika realizēta!

Jenšēpinga, uzvarot 2021. gada konkursā Access City Award, ieguva 150 000 eiro.

Vēl divas citas pilsētas konkursā ieguva otro un trešo vietu:

- **Brēmerhafenes** pilsēta Vācijā ieguva otro vietu un 120 000 eiro.
- **Gdiņas** pilsēta Polijā ieguva trešo vietu un 80 000 eiro.

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Šogad tika piešķirta arī īpaša balva pilsētām, kas paveica labu darbu, lai aizsargātu cilvēkus ar invaliditāti no Covid-19.

Covid-19 ir jauna slimība, ar kuru ir saslimuši daudzi cilvēki. Daudzi cilvēki no tās ir miruši. Speciālo balvu saistībā ar Covid-19 saņēma **Poznaņas** pilsēta Polijā.

© Shutterstock

Poznaņa ieguva šo balvu, jo tā ir izdarījusi lielisku darbu, sniedzot pieejamu atbalstu un pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti grūtajā Covid-19 laikā.

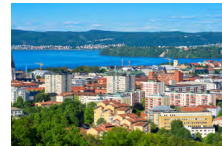
Nākamais konkurss Access City Award notiks 2022. gadā.

Kuras pilsētas var piedalīties?

Ne visas pilsētas var piedalīties konkursā Access City Award. Pilsētām, kas var piedalīties konkursā Access City Award,

- jāatrodas valstīs, kuras ir Eiropas Savienības dalībvalstis.
- tajās ir jābūt vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju.
Ja valstī ir mazāk nekā 2 pilsētas,
kurās dzīvo tāds daudzums cilvēku,
2 vai vairākas mazākas pilsētas var apvienoties.
Ja tajās kopā ir vairāk nekā 50 000 cilvēku,
arī tās var piedalīties konkursā
Access City Award.

Pilsēta, kas šogad ieguva Access City Award balvu nevar piedalīties atkal nākamajā gadā.

© Shutterstock

Kā pilsētas var piedalīties?

Pilsētas, kas vēlas piedalīties nākamajā konkursā Access City Award, var pieteikties tiešsaistē, kad sākas pieteikšanās periods. Cilvēkiem, kas šīs pilsētas vada un to vārdā pieņem svarīgus lēmumus, ir jāaizpilda veidlapa internetā.

© Pixabay

Šajā veidlapā viņiem ir

- jānorāda, kāpēc viņi uzskata, ka viņu pilsētai būtu jāuzvar konkursā Access City Award;
- jāsniedz piemēri un jāparāda, kā viņu pilsēta strādā pie tā, lai padarītu to pieejamu visiem cilvēkiem;

© Pixabay

- jāpastāsta par to, kā viņi plāno turpināt šo labo darbu nākotnē.

Vairāk informācijas varat atrast mūsu tīmekļa vietnē šeit:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Tur drīz tiks norādīts, kad sāksies pieteikšanās periods.
 Sākoties pieteikšanās periodam,
 pilsētas var aizpildīt veidlapu
 un piedalīties nākamajā konkursā Access City Award.
 Tāpēc paturiet acīs mūsu vietni, lai atrastu šo
 informāciju!

© Pixabay

Kā mēs izvēlamies uzvarētāju?

Pēc tam, kad pilsētas ir pieteikušās konkursam
 Access City Award,
 noteiktas cilvēku grupas izskata pieteikumus
 un izvēlas uzvarētāju.

© Pixabay

Katrā valstī ir cilvēku grupa,
 kas izskata šīs valsts pilsētu pieteikumus.
 Tā izvēlās līdz 3 pilsētām,
 kas ir vislabākie piemēri no šīs valsts.

Pēc tam citu cilvēku grupa Eiropā
 izskata visas šīs pilsētas
 un izvēlas, kura no tām ir vislabākais piemērs no visām.
 Tā pilsēta attiecīgajā gadā saņem konkursa Access City Award
 balvu.

Šajās grupās piedalās arī cilvēki ar invaliditāti un gados vecāki cilvēki.

Viņi pārbauda, ko pilsētas dara, lai padarītu tās pieejamas cilvēkiem, kas tajās dzīvo.

Piemēram, viņi pārbauda, vai pilsētās ir pieejamas:

- ēkas un ielas,
- autobusi un metro,
- biļešu automāti un bankomāti,
- tīmekļa vietnes un citas tehnoloģijas, ko cilvēki izmanto, lai sazinātos,
- informācija, kas ir viegli izlasāma un saprotama ikvienam.

© Pixabay

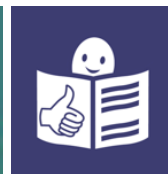
© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Viņi redz, kura no pilsētām veic labāku darbu, lai padarītu pilsētu pieejamu visiem cilvēkiem. Tieši tā pilsēta ir konkursa Access City Award uzvarētāja.

Kad uzvarētāja saņems savu balvu?

2021. gada beigās
mēs paziņosim,
kura pilsēta uzvarēs 2022. gada konkursā
Access City Award.
Mēs nodosim Access City Award balvu
šai pilsētai.

© Pixabay

Vairāk informācijas

Ja vēlaties iegūt vairāk informācijas,
varat pārskatīt mūsu tīmekļa vietni šeit:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Ja jums ir kādi jautājumi,
varat nosūtīt mums e-pasta vēstuli uz:
secretariat@accesscityaward.eu

© Pixabay

levads

Apmēram 100 miljoniem eiropiešu jeb vairāk nekā piektajai daļai ES iedzīvotāju ir kāda veida invaliditāte. Tā kā iedzīvotāji turpina novecot, pieejamība ir svarīgāka nekā jebkad agrāk.

Jau vairāk nekā desmit gadus ES konkursā Access City Award tiek atzinīgi novērtēta pilsētu izcilā virzība uz priekšu, tām kļūstot pieejamākām. Konkursa mērķis ir arī palielināt informētību, izplatīt labu praksi un iedvesmot citas ES pilsētas rīkoties.

Labā pieejamība nodrošina to, ka visi iedzīvotāji neatkarīgi no vecuma, mobilitātes vai invaliditātes var vienlīdzīgi un neatkarīgi piedalīties sabiedrības dzīvē. Tas nozīmē, ka viņi var baudīt visu, ko piedāvā viņu pilsēta. Katrai pilsētai tas rada atšķirīgus izaicinājumus. Tāpēc konkursā pilsētas tiek aplūkotas visaptveroši, raugoties uz to būvēto vidi, infrastruktūru un sabiedriskajām telpām, kā arī informāciju, komunikāciju un sabiedriskajiem pakalpojumiem.

ES pilsētas, kurās ir vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju, var iesniegt pieteikumus, ko vispirms vērtē valstu žūrijas un vēlāk Eiropas

pieejamības ekspertu žūrija. Trīs labākās pilsētas iegūst finansiālu balvu, bet citas saņem īpašu atzinību par konkrētiem aspektiem.

Šāgada konkursā ir piešķirta īpaša atzinība pilsētai, kas ir uzlabojusi savu būvēto vidi, un pilsētai, kura pieejamību ir izmantojusi kā iespēju visai pilsētai. Īpaša atzinība ir arī saistībā ar Covid-19 pandēmiju, kas dzīvi ir ietekmējusi tā, kā mēs to nevarējām iedomāties, un ir radījusi jaunus izaicinājumus saistībā ar pieejamību.

Galvenā šāgada tēma, ko iemieto pirmās balvas ieguvēja, ir sadarbība ar iedzīvotājiem. Konkursā uzvarējušās pilsētas parāda, ka saziņa ar iedzīvotājiem palīdz izprast vajadzības, rīkoties un uzlabot ikviena cilvēka dzīvi pilsētā.

Jenšēpinga

Zviedrija

© Peter Appelin, 2014

UZVARĒTĀJA

2021. gada konkursa Access City Award uzvarētāja ir Zviedrijas pilsēta Jenšēpinga. Jenšēpinga atrodas Veterna ezera dienvidu punktā, starp lielākajām pilsētām — Stokholmu, Gēteborgu un Malmi. Tas padara to par dabiski izveidojušos centru un satikšanās vietu, kas nozīmē, ka pieejamība ir būtiski svarīga. Pilsētas gleznainā ainava, kurā ir ezeri, pakalni un meži, arī padara pieejamību par izaicinājumu.

Sadarbīga, iedzīvotāju vadīta pieeja

Žūrija uzteica Jenšēpingu par pieejamības problēmu risināšanu virzienā no apakšas uz augšu. Pilsēta lēmumu pieņemšanā iesaista personu ar invaliditāti pārstāvjus un sadarbojas ar iedzīvotājiem, lai izprastu tās 140 000 iedzīvotāju vajadzības.

“Funktionsrätt Jönköping” ir 18 organizāciju grupa, kas pārstāv personas ar invaliditāti. Četras reizes gadā tā tiek ar pašvaldību

pārstāvjiem, kuri regulāri tiek ar gados vecāku iedzīvotāju biedrībām. Organizācijas nosaka sanāksmju darba kārtību, kas nozīmē, ka tās var apspriest iedzīvotājiem svarīgus jautājumus un veicināt rīcību pašvaldības līmenī.

“Funktionsrätt Jönköping” palīdzēja izstrādāt pilsētas invaliditātes politikas programmu, kurā bija noteikti stingri noteikumi attiecībā uz pieejamību. Tā arī vada apmācību un dalās pieredzē ar pašvaldību.

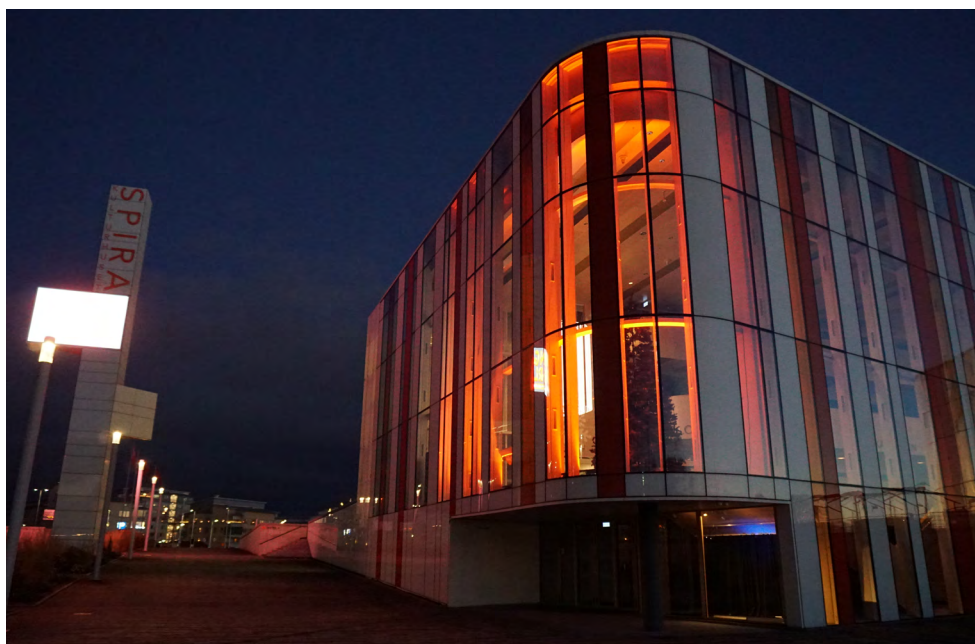
“Mēs esam tik lepni, ka saņēmām šo balvu. Daudzus gadus esam sadarbojušies ar gados vecākiem iedzīvotājiem un Invalīdu tiesību federāciju, lai palīdzētu veidot ikvienam pieejamu sabiedrību. Sapratām, cik svarīgs ir dialogs, jau agrīnā stadijā, kad plānojam un būvējam mūsu pilsētu. Jenšēpinga ir pilsēta, kas attīstās, un mēs vēlamies augt ilgtspējīgi un vienlīdzīgi.”

Anmarija Nilstone [Ann-Marie Nilsson], Jenšēpingas mēre

Pieejamas ēkas un mobili pakalpojumi

Jenšēpinga iesaista invalīdu organizācijas būvniecības projektos un piešķir lielu nozīmi pieejamībai publisko iepirkumu procesos.

Viena no pilsētas iespaidīgākajām pieejamām ēkām ir Spira koncertzāle, no kuras paveras skats uz Veterna ezeru. Spira koncertzālē ir taktilās kartes un izkārtnes, audio apraksti, tulkošanas iespējas zīmju valodā un pilnīga piekļuve apmeklētājiem ratiņkrēslos.

© Jenšēpingas pašvaldība, 2020

 Spira koncertzāle ir pilnībā pieejama

Vēl viena pilnībā pieejama sabiedriskā ēka ir bibliotēka, kurā ir taktilās kartes un izkārtnes. Tās pieejamie saziņas līdzekļi ietver DAISY atskaņotājus un taktilās grāmatas vieglajā valodā un iespīestas ar lieliem burtiem.

Jenšēpinga ir pat izveidojusi pieejamu mobilo bibliotēku, kas dodas uz mājām pie tiem cilvēkiem, kuri paši nespēj bibliotēkā nokļūt. Covid-19 pandēmijas laikā pašvaldība organizēja arī mobilo pakalpojumu, lai atbalstītu gados vecākus iedzīvotājus, sniedzot tādus pakalpojumus kā iepirkšanās.

Dabas vides pieejamība

Tāpat kā tās būvēto vidi Jenšēpinga ir padarījusi pieejamāku savu unikālo dabas vidi. Pilsēta atrodas Zviedrijas Austrumos, Veterna ezera nogāzes ainavu reģionā, UNESCO biosfēras rezervātā.

Pašvaldībai pieder un tā pārvalda dabas rezervātu "Dumme Mosse", kurā mājvieta ir bagātīgai florai un faunai. Šajā zonā ir pieejama dabas taka, kas piemērota cilvēkiem ratiņkrēslos, gājējiem ar staigāšanas palīglīdzekļiem un bērnu ratiņiem.

© Peter Appelin, 2020

Dabas rezervāts "Dumme Mosse"

Pašvaldība gājēju ceļņus ap Roksjēna ezeru ir padarījusi pieejamākus un apmeklētājiem piedāvā audio ceļvedi. Tā sadarbojas arī ar apgabala administratīvo padomi, lai uzskaitītu pilsētu ieskaujošo dabas teritoriju pieejamību.

Pieejamas vietas pilsētā ir arī dārzi, parki un rotaļu laukumi. Divi lielākie rotaļu laukumi ir pilnībā pieejami, un vēl 120 laukumos ir veikti uzlabojumi.

Pieejamie ietves, pārejas un publiskās tualetes veicina to, ka visi iedzīvotāji šīs vietas var izmantot.

Pieejamas aktivitātes un iestādes

Jenšēpinga ir ieviesusi Pluspolare karti, kas ļauj personas ar invaliditāti bez maksas pavadīt uz pasākumiem. To var izmantot, lai apmeklētu pašvaldības organizētās atpūtas aktivitātes un kultūras pasākumus, piemēram, futbola spēles.

Pašvaldība sadarbojās ar “Funktionsrätt Jönköping”, apsekojot pilsētas veikalus un restorānus, un savā vietnē publicēja pieejamu

iestāžu karti. Pilnībā pieejamā vietne nodrošina informāciju vieglajā valodā un zīmju valodā, un tai ir skaļas nolasīšanas funkcija.

Visi vilcieni no centrālās stacijas, tāpat kā visi pilsētas autobusi un autobusu pieturas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos un gājējiem ar staigāšanas palīgīdzekļiem. Autobusus tiek izmantoti audio paziņojumi, lai palīdzētu cilvēkiem ar redzes traucējumiem vai disleksiju, kas var sekot brauciena maršrutam, arī izmantojot mobilo lietotni.

“Pieejamība nav tikai apmaļu pazemināšana un veikalu apzināšana. Īsta pieejamība ir tad, kad cilvēki var justies droši, laipni gaidīti un iekļauti. Mēs zinām savus standartus un nepilnības, kuru novēršanu izvirzām kā prioritāti, lai padarītu Jenšēpingu iekļaujošāku visiem tās iedzīvotājiem.”

Kristīne Andreasena [Kristine Andreassen], ilgtspējības stratēģijas speciāliste, Jenšēpingas pašvaldība

Izpratnes veicināšana

Lai pieejamība kļūtu par ilgtermiņa realitāti, Jenšēpinga zina, ka ir svarīgi veicināt izpratni.

2017. gadā pilsētā notika Zviedrijas Cilvēktiesību forums, kura ietvaros norisinājās sanāksmes par invaliditāti. Tā organizē ikgadēju “pieejamības pastaigu” un pat ir iedibinājusi savu pieejamības balvu vietējiem uzņēmumiem iekļaušanas kampaņas “Jönköping för Alla” (Jenšēpinga visiem) ietvaros. Šādas iniciatīvas nodrošina pašvaldības, uzņēmējdarbības aprindu un pilsoniskās sabiedrības sadarbību, lai sasniegtu tās redzējumu.

Jenšēpinga atzina, ka tai jākļūst pieejamākai, uzklusēja savus iedzīvotājus un padarīja to par realitāti. Tā ir pilsēta, kas pielāgojas saviem iedzīvotājiem nevis otrādi, un tās pieeja var iedvesmot citus rīkoties tāpat.

“Mēs ceram, ka varam kalpot par iedvesmu citām pilsētām izmantot šo metodi savā darbā, nodrošinot daudzveidību un iekļaušanu. Galvenais veiksmes faktors mūsu darbā ir tas, ka to veicina cilvēki, kam ir tieša pieredze. Ciešā sadarbībā ar pilsētas pārstāvjiem mēs esam spējuši izstrādāt un ieviest iekļaujošu vidi un pareizu domāšanas veidu. Šai svarīgajai tēmai ir nepārtraukti jāpievērš uzmanība, un pat mūsu pilsētā joprojām ir iespējas veikt uzlabojumus. Šī balva kalpos par iedvesmu mūsu nepārtrauktajiem centieniem.”

Johans Steiruds [Johan Steirud], "Funktionsrätt Jönköping" pārstāvis

© Jēnsēpingas pašvaldība, 2020

Pieejams rotaļu laukums

© Jēnsēpingas pašvaldība

"Jönköping för Alla"

Brēmerhafene

Vācija

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

OTRĀ
VIETA

Ar 113 000 iedzīvotāju Brēmerhafene ir visapdzīvotākā pilsēta Vācijas Ziemeļjūras piekrastē. Kā viena no lielākajām Eiropas ostām tā ir vislabāk pazīstama kā tirdzniecības centrs. Pilsēta ir arī līdere zinātnisko pētījumu un jauno tehnoloģiju jomā. Tāpat tā ir pioniere pieejamības jomā, izmantojot novatoriskas pieejas, lai izveidotu pilsētu bez šķēršļiem.

Neatkarīga konsultatīvā padome

Brēmerhafenes pilsētas dome uzsāka savu misiju izveidot pilsētu visiem 2009. gadā, kad tika izstrādāts pašvaldības līdzdalības plāns. Tas ietvēra noteikumus par sabiedrisko ēku, transporta, zaļo zonu un sporta objektu pieejamu dizainu.

2015. gadā tā izveidoja nevalstisku Konsultatīvo padomi iekļaušanas jautājumos, kurā ir pārstāvētas biedrības, kas pārstāv personas ar invaliditāti. Padome piedalās tiesību aktu izstrādē un Pašvaldību līdzdalības plāna atjaunināšanā.

Tiesībsargs invaliditātes jautājumos, kas strādā Personu ar invaliditāti birojā, ir pastāvīga kontaktpersona pieejamības jautājumos. Gan tiesībsargs, gan Konsultatīvā padome iekļaušanas jautājumos sniedz neatkarīgas konsultācijas pilsētas domei, pārstāvēt iedzīvotāju vajadzības.

Iekļaujošais Brēmerhafenes tīkls strādā arī pie projektiem un kampaņām, lai veicinātu iekļaušanu visā pilsētā.

“Konsultatīvā padome iekļaušanas jautājumos uzrauga un palīdz īstenot pašvaldības līdzdalības plānu. Tā kritiski uzdod jautājumus arī par to, kāpēc plānotais netiek īstenots. Mums ir ciešas attiecības ar personu ar invaliditāti lietu departamentu un pašvaldības personu ar invaliditāti lietu komisāru. Tādējādi mēs vienmēr esam informēti par problēmām personu ar invaliditāti ikdienas dzīvē un varam aktīvi piedalīties kā neatkarīga iedzīvotāju padome.”

Heima Švarca-Grote [Heima Schwarz-Grote], Brēmerhafenes Konsultatīvās padomes iekļaušanas jautājumos priekšsēdētāja

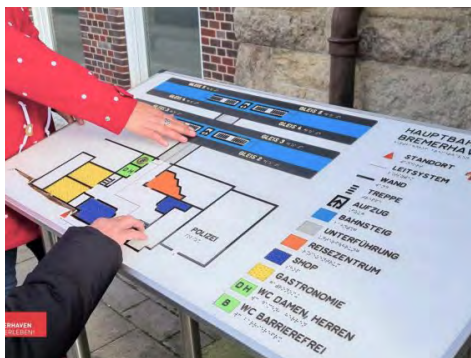
Pieejami vilcieni, autobusi un kuģi

Taktilais bruģis pilsētā palīdz cilvēkiem ar redzes traucējumiem, savukārt noslīpētie bruģakmeņi nodrošina drošu virsmu cilvēkiem ratiņkrēslos, gājējiem ar staigāšanas palīgīdzekļiem, bērnu ratiņiem un velosipēdiem.

Kopā ar Brēmenes universitāti pilsētas dome izstrādā arī reāllaika navigācijas lietotni ratiņkrēslu lietotājiem.

Brēmerhafene ir padarījusi pieejamas savas dzelzceļa stacijas un galvenajā stacijā ir uzstādīta taktilā karte. Tas ir izveidojusi arī taktilu pilsētas centra modeli.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Taktilās kartes un modeļi

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Noslīpētie bruģakmeņi

Pilsēta izmanto zemas grīdas autobusus, un 70 % autobusu pieturās ir pieejami taktilie vadības rīki un akustiski paziņojumi. Vairāk nekā puse pilsētas luksoforu ir aprīkoti ar skaņas signāliem.

Brēmerhafenes pieejamie kuģi ir tās unikālākā transporta iniciatīva. Veseres upes prāmis ir pieejams ratīņkrēslu un citu pārvietošanās ierīču izmantotājiem. Columbus kruīza centrs arī nodrošina piekļuvi kruīza kuģiem bez šķēršļiem.

Vācijas pirmais tūrisma galamērķis bez šķēršļiem

Šie pieejamie kuģi ir nozīmīga Brēmerhafenes tūrisma nozares sastāvdaļa. Harbour Worlds rajonā atrodas daudzas pieejamas apskates vietas, tostarp Vācijas Jūras muzejs, Brēmerhafenes zooloģiskais dārzs, Klimata nams un Vācijas Emigrācijas centrs.

Brēmerhafenes pludmales ir aprīkotas ar pieejamām rampām un "pludmales groziem". Šīs speciāli izgatavotās atpūtas vietas ir draudzīgas ratīņkrēslu lietotājiem un nodrošina privātumu un pajumti.

2019. gadā organizācija "Reisen für Alle" sertificēja Brēmerhafeni kā Vācijas pirmo tūrisma galamērķi bez šķēršļiem. Pilsētā ir notikušas arī starptautiskas konferences par pieejamu tūrismu, parādot pilsētas kā līderes statusu šajā jomā.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Pieejami pludmales grozi

“Brēmerhafenē mums ir devīze: “pilsēta ikvienam”. Tas jo īpaši attiecas uz personām ar invaliditāti. Tāpēc mēs esam nolēmuši sniegt vislabāko iespējamo atbalstu un palīdzību viesiem ar invaliditāti — ietverot mūsu apskates objektus, sabiedrisko transportu, viesnīcas, restorānus un daudz ko citu. Mēs ejam pareizā virzienā ceļā uz tūrismu bez šķēršļiem un pilsētu visiem.”

Melfs Grants [Melf Grantz], pilsētas mērs

Inovatīvas pieejas mājokļiem

Vēl viens unikāli attīstīts objekts ir 1950. gadu daudzdzīvokļu ēka Spiralenhaus, kas ar valsts finansējumu tika atjaunota 2017. gadā.

Renovācijas laikā ēkai tika uzbūvēta pieejama spirālveida uzbrauktuve, kas, domājams, ir pirmā šāda veida būve Vācijā. Ratiņkrēslu un

citu pārvietošanās ierīču lietotāji var izmantot uzbrauktuvi, lai piekļūtu jebkuram ēkas stāvam, ieskaitot augšstāva dzīvokļus ar skatu uz pilsētu.

Spiralenhaus ēkā ir arī pieejams koplietošanas dārzs, kas palīdz palielināt sociālo mijiedarbību un novērst izolāciju. Ēkas iemītnieku vidū ir personas ar invaliditāti, vecāki cilvēki un bēgļi.

© Staewog / B. Perlbad, 2018

 Spiralenhaus ēkai ir pieejama rampa un dārzs

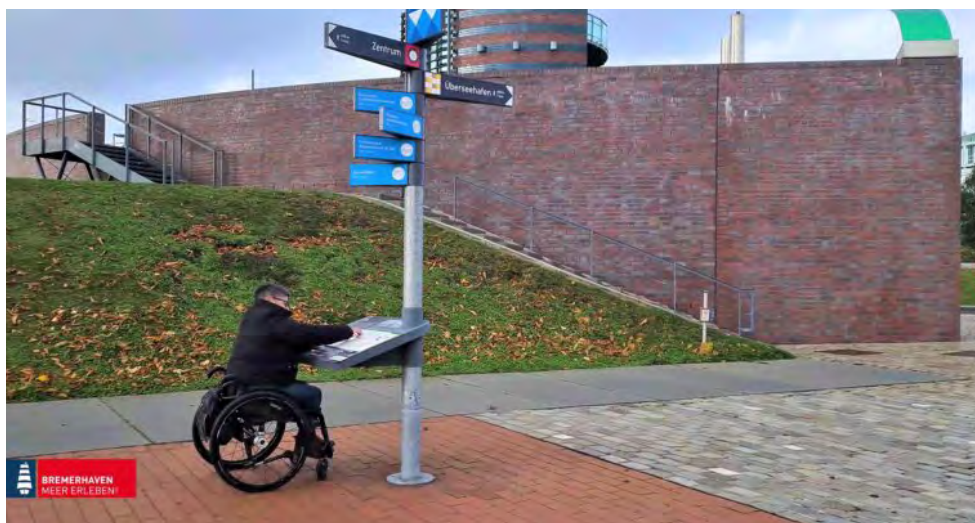
Holistiska pieeja pieejamībai

Brēmerhafene arī cītīgi strādā pie tā, lai atbalstītu iedzīvotājus ar mācīšanās traucējumiem, kognitīviem traucējumiem un citiem invaliditātes veidiem.

Tā ir izveidojusi Brēmerhafenes Iekļaušanas akadēmiju, kas apmācīs skolotājus sniegt iekļaujošu izglītību bērniem ar mācīšanās traucējumiem. Arī valsts pārvalde un policijas darbinieki ir saņēmuši apmācību, kas vērsta uz invaliditāti.

Pilsētas dome visā pilsētā ir uzstādījusi apzīmējumus vieglajā valodā un uz savām sanāksmēm nosūta ielūgumus vieglajā valodā. Tās tīmekļa vietnē ir pieejama informācija vieglajā valodā un zīmju valodā. Ārkārtas SMS sistēma arī ļauj cilvēkiem ar dzirdes vai runas traucējumiem sazināties ar neatliekamās palīdzības dienestiem, izmantojot īsziņu.

Ar holistisku pieeju pieejamības jautājumiem un novatorisku darbu tūrismā, Brēmerhafene ir pierādījusi, ka ir pilsēta, kas paredzēta visiem tās iedzīvotājiem un viesiem.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

○ Apzīmējumi vieglajā valodā

“Mūs unikālus padara tas, ka mūsu varas iestādes un politiķi bez ierunām atzīst mūsu mērķi būt pilsētai visiem. Brēmerhafene šajā reģionā uzņemas vadošo lomu. Mēs esam ne tikai izteikuši vēlmi likvidēt šķēršļus, bet arī izveidojuši tam juridisko pamatu.”

Ūve Parparts [Uwe Parpart], pilsētas padomnieks, Birojs personu ar invaliditāti jautājumos

Gdiņa

Polija

© Shutterstock

**TREŠĀ
VIETA**

Gdiņa ir otrā lielākā pilsēta Polijas Baltijas jūras piekrastē, tajā ir 250 000 iedzīvotāju. Pilsēta ir piedzīvojusi ievērojamu izaugsmi 20. gadsimtā pēc ostas uzcelšanas tajā 1920. gados.

Mūsdienās pilsēta joprojām ir tirdzniecības centrs, un tajā bieži iegriežas kruīza kuģi. Neraugoties uz to, ka Gdiņa ir samērā jauna pilsēta, tā jau laikus veica pieejamības nodrošināšanas pasākumus.

Programmai “Gdiņa bez šķēršļiem” 20 gadi

Kopš 1999. gada mēra pilnvarotais pārstāvis personu ar invaliditāti jautājumos ir atbildīgs par vienlīdzīgu iespēju radīšanu Gdiņā. 2000. gadā pilsētas dome izveidoja programmu “Gdiņa bez šķēršļiem”, kurā tika ietverti visaptveroši pieejamības pasākumi.

Šī programma ir virzījusi uz priekšu Gdiņas ārkārtas progresu, kas tika atzīts, kad pilsēta ieguva trešo vietu 2019. gada konkursā Access

City Award. Toreiz konkursā Gdiņa tika godināta par to, ka tā īpaši iekļauj personas ar intelektuālās attīstības traucējumiem.

Jaunākā programma “Gdiņa bez šķēršļiem”, kas tika atjaunota 2018. gadā, būs spēkā vismaz līdz 2023. gadam — tā ir pilsētas ilgtermiņa apņemšanās pazīme.

“Tieši Gdiņā dzīvojošie cilvēki katru dienu rada mūsu pilsētas unikālo atmosfēru — pilsētu, kurā valda atvērtība un jutīgums pret citu vajadzībām. Tas tiek panākts ar sociālajām kampaņām, kuru mērķis ir paaugstināt sociālo izpratni, noteikt mūsdienu vienlīdzības standartus visās dzīves jomās, lai mēs varētu dzīvot kopā, nevis tikai blakus. Daudzus gadus esam veidojuši visiem pieejamu pilsētu, veicinot universālu dizainu, lai nekādi šķēršļi neierobežotu sapņu un prieka pilnu dzīvi, bet pats galvenais, lai ikvienam būtu tiesības izvēlēties, kā viņš vēlas dzīvot.”

Voicēks Ščūreks [Wojciech Szczurek], Gdiņas mērs

Tiesiskie standarti

Laika gaitā pilsēta ir izveidojusi tiesisko pamatu šīs apņemšanās izpildei. 2013. gadā tā pieņēma publisko telpu universālā dizaina standartus. Tas nozīmē, ka šīm vietām jābūt pieejamām ikvienam, neatkarīgi no vecuma vai invaliditātes.

Kopš 2014. gada īpaši nozīmēts eksperts pieejamības jautājumos ir sniedzis analīzi un padomus saistībā ar universālo dizainu. Eksperts izskata visus pilsētas finansētos

projektus, tostarp sabiedrisko ēku celtniecības vai atjaunošanas plānus, un palīdz veikt sabiedrisko objektu revīziju.

Pilsētā darbojas arī Sabiedriskā labuma padome, kuru veido nevalstisko organizāciju locekļi. Šai padomei ir aktīva loma politikas veidošanā, pārstāvēt personu ar invaliditāti vajadzības. Attiecībā uz jautājumiem, kas skar gados vecākus iedzīvotājus un bērnus ar invaliditāti, ir izveidotas īpašas padomes.

“Invaliditāte nav noteikts stāvoklis, ikvienam kaut kā ir par daudz vai par maz. Vissvarīgākās lietas ir līdzjutība un iejutība. Tas, kas ir pieejams personām ar invaliditāti, ir pieejams ikvienam. Šo pasākumu rezultāts ir pieejama arhitektūra, sabiedriskās telpas un transports, kultūras pasākumi, kas apvieno, nevis daļa. Pateicoties tam, Gdiņas pilsēta var dzīvot kopā, nevis atsevišķi.”

Voicēks Ščūreks, Gdiņas mērs

Palīdzēt ikvienam pārvietoties

Gdiņa veic lielu darbu, lai būtu iekļaujoša. Tajā ir zīmju valodas pakalpojumu punkts cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, un tā ir cieši sadarbojusies ar Polijas Neredzīgo biedrību, lai izprastu iedzīvotāju ar redzes traucējumiem vajadzības. Rezultātā tā ir īstenojusi dažādus pasākumus, kas atvieglo pārvietošanos. To vidū ir taktilās kartes publiskajās telpās un informācija Braila rakstā uz kāpņu margām.

Pilsētas dome visu savu sabiedriskā transporta tīklu ir nodrošinājusi ar pieejamiem zemās grīdas autobusiem un trolejbusiem. Autobusu

pieturās ir taktils bruģis, un informācijas stendi sniedz pasažieriem audio informāciju. Pilsēta ir arī uzsākusi transporta pakalpojumu sniegšanu no durvīm līdz durvīm, lai atbalstītu ikvienu, kurš, neraugoties uz veiktajiem pasākumiem, joprojām nespēj izmantot sabiedrisko transportu.

Sabiedriskā transporta vadītāji arī saņem apmācību par iekļaujošu pakalpojumu sniegšanu. Konkursā Access City Award tika uzsvērtā šī iniciatīva, piešķirot Gdiņai īpašu atzinību par transportu un infrastruktūru 2013 gadā.

© Gdiņas pilsēta / preses materiāli / Gdynia, pl, 2016

 Taktila pilsētas karte pie pludmales

Pieejamas sporta un atpūtas iespējas

Koka uzbrauktuves nodrošina ratiņkrēsliu lietotājiem draudzīgu piekļuvi vairākām Gdiņas pludmalēm. Pilsētas dome 2019. gadā apsekoja savas pludmales un ņēma vērā ieteikumus, lai vēl vairāk uzlabotu to pieejamību. Glābēji katru gadu saņem apmācību par personu ar invaliditāti atbalstīšanu.

Pilsētas dome nodrošina, ka tās kultūras, atpūtas un sporta pasākumi ir pieejami personām ar invaliditāti un, kur vien iespējams, bez maksas. Vienas no tās organizētajām bezmaksas aktivitātēm ir deju nodarbības

 Gdiņa ir līdere pieejama sabiedriskā transporta jomā

cilvēkiem ratiņkrēslos. Visus citus liela mēroga pasākumus izskata pilnvarotais pārstāvis personu ar invaliditāti jautājumos.

2019. gadā pilsēta atvēra Centrālparku, kur ir āra treniņu zāle ar aprīkojumu, kas paredzēts personām ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem. Tajā ir arī maņu dārzs, un drīzumā būs rotaļu laukums, kas pielāgots bērniem ar kustību traucējumiem.

Pilsēta plāno uzbūvēt peldbaseinu, kas nodrošinās "mierīgu vietu" cilvēkiem ar tādu veselības stāvokli kā autisms. Programmas "Bērna pasaule" ietvaros notiek arī pasākumi maziem bērniem ar autismu.

© Gdiņas pilsēta / preses materiāli / Gdynia, pl, 2016

© Gdiņas pilsēta / preses materiāli / Gdynia, pl, 2016

 Glābēji ir apmācīti atbalstīt personas ar invaliditāti

Lai papildinātu savas iniciatīvas, Gdiņa palīdz izplatīt zināšanas un labu praksi, organizējot konferences un izpratnes veicināšanas kampaņas. Tā savā konkursā “Gdiņa bez šķēršļiem” apbalvo arī vietējos projektus.

© Gdiņas pilsēta / preses materiāli / Gdynia, pl, 2016

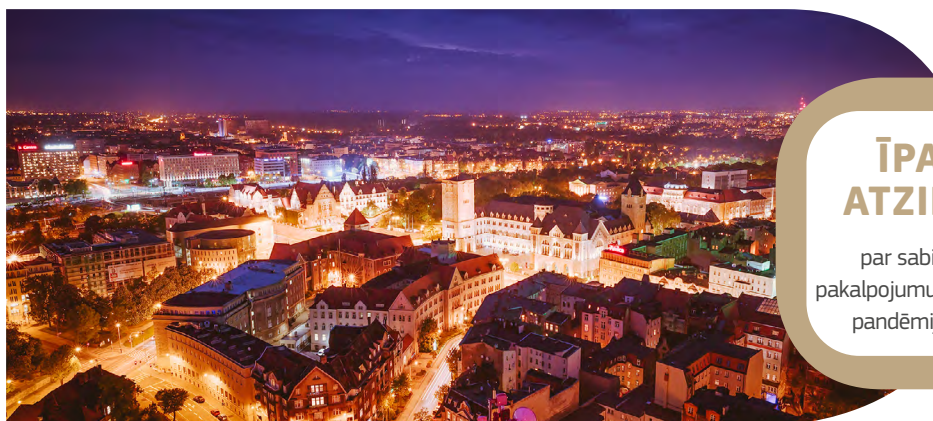
 Pilsēta organizē brīvi pieejamas aktivitātes, tostarp deju nodarbības cilvēkiem ratiņkrēslos

Īstenojot programmu “Gdiņa bez šķēršļiem”, šī pilsēta pēdējo 20 gadu laikā ir guvusi izcilus panākumus, īpaši transporta un atpūtas jomā. Izmantojot skaidri saprotamu tiesisko regulējumu un universālā dizaina principus, tā ir smagi strādājusi, lai kļūtu pieejama visiem.

Poznaņa

Polija

© Michal Matyska, Poznaņas pilsēta, 2020

ĪPAŠA ATZINĪBA

par sabiedrisko
pakalpojumu pieejamību
pandēmijas laikā

Poznaņa ir Polijas piektā lielākā pilsēta. Būdama Lielpolijas reģiona vēsturiskā galvaspilsēta, tas ir viens no valsts nozīmīgākajiem ekonomikas un kultūras centriem.

Pilsēta ir izrādījusi ilgtermiņa apņemšanos veicināt pieejamību un 2014. gada konkursā Access City Award ieguvusi trešo vietu. Taču šogad tā ir saņēmusi īpašu atzinību par saviem jaunākajiem centieniem Covid-19 pandēmijas laikā.

Visneaizsargātāko iedzīvotāju aizsardzība

Laikā, kad Covid-19 vīruss visā Eiropā sagādāja milzīgas problēmas, Poznaņa ātri pamanīja sekas tās 535 000 iedzīvotājiem.

Pilsēta atzina nepieciešamību sniegt papildu atbalstu noteiktām grupām, jo īpaši vecāka gadagājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām vai īpašu veselības stāvokli. Šie iedzīvotāji ir pakļauti ne tikai lielākam riskam

no paša vīrusa, bet arī sociālo kontaktu ierobežojumu dēļ, visticamāk, tiek izolēti no viņu ierastajām atbalsta aprindām.

Poznaņa organizēja kampaņu ar nosaukumu "Seniorro Masks", kuras laikā brīvprātīgie ražoja un izplatīja bezmaksas aizsargmaskas vecākiem iedzīvotājiem. Daudzi no šiem brīvprātīgajiem paši bija gados vecāki cilvēki, kas varēja piedāvāt savas šūšanas prasmes. Tādā veidā iniciatīva veicināja solidaritāti laikā, kad notika plaša izolēšanās.

“Jau no pandēmijas paša sākuma zinājām, ka mums ir jāatbalsta mūsu pilsētas iedzīvotāji. Īpaša uzmanība tika pievērsta gados vecākiem cilvēkiem un personām ar invaliditāti — personām, kuras klasificētas kā augsta riska grupas. Mēs vēlējamies, lai viņi varētu izmantot sabiedriskos pakalpojumus savu ikdienas vajadzību apmierināšanai, vienlaikus ievērojot visus piesardzības pasākumus.”

Jaceks Jaškoviaks [Jacek Jaśkowiak], *Poznaņas mērs*

Vēl viena brīvprātīgo vadītā iniciatīva ir Shopping for Seniors (“Iepirkšanās senioriem”). Šīs shēmas ietvaros brīvprātīgie dodas iepirkties to cilvēku vietā, kuriem vīruss rada lielākus riskus. Iniciatīva Shopping for Seniors (“Iepirkšanās senioriem”) ir palīdzējusi neaizsargātiem iedzīvotājiem, neatstājot savas mājas, tikt pie tādām pirmās nepieciešamības precēm kā pārtika, higiēnas preces un zāles.

Atdarināšanas vērtā tehnoloģiju izmantošana

2014. gadā konkursā Access City Award Poznaņa tika atzinīgi novērtēta par pieejama tiešsaistes portāla izstrādi personām ar invaliditāti.

Pēc vairākiem gadiem Poznaņa joprojām ir līdere informācijas tehnoloģiju (IT) jomā. Tā regulāri pārbauda savas tīmekļa vietnes pieejamību, kurā ir saturs vieglajā valodā un zīmju valodā.

Pandēmijas laikā pilsēta ir izmantojusi IT, lai atvieglotu piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem. Tā arī savā vietnē ir publicējusi informāciju par vīrusu, tostarp video zīmju valodā cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

Svarīgi, ka Poznaņa arī atzina, ka dažiem iedzīvotājiem nav prasmju, lai tiešsaistē atrastu būtisku informāciju un pakalpojumus. Ja šādā veidā tiek paziņots tik daudz informācijas, jo īpaši vecāka gadagājuma cilvēkiem draud digitālās atstumtības risks.

Tāpēc pilsēta izveidoja īpašu palīdzības tālruni, lai palīdzētu šiem iedzīvotājiem tiešsaistē atrast uzticamu informāciju. Tās konsultanti atbalsta arī tādus aspektus kā e-pasta ziņojumu sūtīšana vai sociālo mediju kontu izveidošana, palīdzot novērst izolāciju.

Poznaņa ieviesa arī citu bezmaksas palīdzības tālruni gados vecākiem iedzīvotājiem — “Telefon Serdecności” (Sirsnības tālrunis). Palīdzības tālrunis daudziem piedāvā iespēju aprunāties par viņu bailēm un grūtībām. Citiem tā ir vienkārši iespēja parunāties ar draudzīgu balsi, kad viņi jūtas vientuļi.

● Kampanjas "Seniorro Masks" brīvprātīgā mājās šuj masku

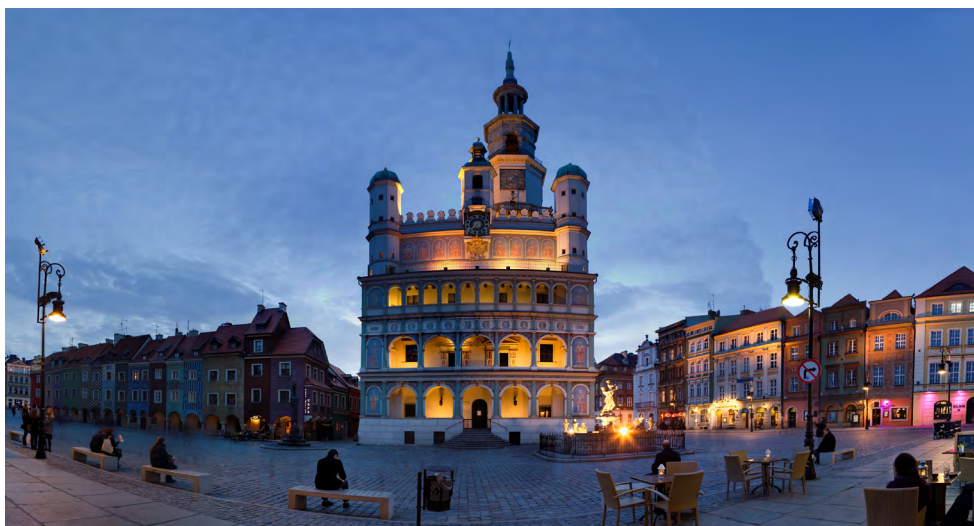

● Pandēmijas laikā pilsēta savā vietnē ir publicējusi pieejamu informāciju

Pieejamība ir iestrādāta pilsētas stratēģijā

Poznaņas atdarināšanas cienīgā reakcija uz pandēmiju nav pārsteigums, ņemot vērā to, ka pieejamība ir iestrādāta Pilsētas attīstības stratēģijā 2020+ un Sociālo problēmu risināšanas stratēģijā 2019.-2025. gadam.

Pilsēta ir arī īstenojusi programmu ar nosaukumu "Poznaņas pilsētas virzieni un uzdevumi personu ar invaliditāti sociālajai integrācijai 2012.–2020. gadā". Tādējādi tā ir izstrādājusi pieejamības standartus, noteikumus ieguldījumiem un veikusi publisko telpu apsekošanu.

● Poznaņa ir cītīgi strādājusi, lai sazinātos ar saviem iedzīvotājiem plašās sociālās distancēšanās apstākļos

“Poznaņas stratēģiskie mērķi ir vērsti uz kvalitatīvu dzīves apstākļu radīšanu tās iedzīvotājiem, jo īpaši atvērta tā ir gados vecāku cilvēku un personu ar invaliditāti vajadzībām. Pilsēta pielāgo sabiedriskos pakalpojumus, pabalstus, medicīnisko palīdzību, sociālo atbalstu un sociālās aktivizācijas programmas atbilstoši gados vecāku cilvēku un personu ar invaliditāti vajadzībām. Galu galā šī rīcība palīdz uzlabot cilvēku ar īpašām vajadzībām dzīves kvalitāti, neatkarību un nodrošina viņiem lielāku neatkarību. Šos mērķus pilsēta pandēmijas laikā konsekventi centās sasniegt. Īstenotie projekti un pakalpojumi noteikti tiks turpināti kā prakse, kuru mūsu pilsētas iedzīvotāji ir ļoti atzinīgi novērtējuši.”

Dorota Potejko [Dorota Potejko], Poznaņas mēra pilnvarotā persona personu ar invaliditāti jautājumos

Par šo programmu ir atbildīga mēra pilnvarotā persona personu ar invaliditāti jautājumos, viņai palīdz koordinators publisko telpu pieejamības jautājumos. Poznaņa visu savu stratēģiju un standartu izstrādē iesaista arī personas ar invaliditāti. Personu ar invaliditāti pārstāvji piedalās divās galvenajās konsultatīvajās struktūrās: Pilnvaroto pārstāvju Pilsoniskā dialoga komisijā un Pašvaldības sociālajā padomē personām ar invaliditāti.

Iekļaujoša pieeja

Vēl bez iniciatīvām pandēmijas laikā Poznaņa izceļas ar savu darbu pie pieejamas kultūras. Kinoteātri, teātri un bibliotēkas izmanto indukcijas cilpas, audio aprakstus, zīmju valodas tulkojumus un alternatīvu tekstu, lai padarītu savus kultūras piedāvājumus pieejamus. Pilsēta īsteno arī radošus projektus personām ar invaliditāti, piemēram, filmu darbnīcas un teātra izrādes.

Šī ir vēl viena joma, kas parāda Poznaņas vispārējo apņemšanos attiecībā uz iekļaušanu, kas ir bijis acīmredzama pandēmijas laikā. Ieviešot novatoriskas iniciatīvas un inteliģenti lietojot IT iespējas, pilsēta ir veikusi lielu darbu, lai pasargātu savus iedzīvotājus un nodrošinātu piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem ārkārtēju grūtību laikā.

Komotini

Grieķija

© Shutterstock

ĪPAŠA ATZINĪBA

par pieejamību
kā iespēju
visai pilsētai

Komotini ir Grieķijas Austrummaķedonijas un Trāķijas reģiona galvaspilsēta. Ar 54 000 iedzīvotājiem tā ir mazākā no šogad uzvarējušajām pilsētām un pilsēta ar pieticīgiem finanšu resursiem. Neraugoties uz to, Komotini ir kļuvusi par piemēru, gūstot lielus panākumus pieejamības jomā un aptverot to kā iespēju visai pilsētai.

Uzlabojumi, neraugoties uz izaicinājumiem

Komotini ir moderna, daudzkultūru pilsēta, kas uzcelta apkārt romiešu laikmeta cietoksnim. Rezultātā tā laika gaitā, sajaucoties ietekmēm, ir piedzīvojusi attīstību vairākos posmos. Tas padarīja pieejamību par izaicinājumu.

Pilsēta ir arī administratīvais centrs reģionam, kam ir ierobežoti finanšu resursi, īpaši kopš 2008. gada finanšu krīzes.

Tomēr Komotini ir cieši sadarbojusies ar saviem 54 000 iedzīvotāju, lai kļūtu pieejamāka un iekļaujošāka. To darot, tā ir atzinusi, ka pieejamības uzlabošana veicinās visas pilsētas izaugsmi un labklājību nākotnē.

“Mūsu pilsēta pierāda, ka pat visnelabvēlīgākajos apstākļos ja pilsētas amatpersonas savā politikas programmā augstu vērtē pieejamību un strādā ar apņēmīgiem cilvēkiem, kas velta laiku un resursus, var pārveidot pilsētu.”

Janis Garanis [Ioannis Garanis], pilsētas mērs

Pilsētas atjaunošanas programma

Pēdējo 20 gadu laikā pašvaldība īsteno kopienas iniciatīvu “Urban II” (Urban II Community Initiative Programme), kurā galvenā uzmanība tiek pievērsta pieejamībai un sociālajai iekļaušanai. Tā šajā atjaunošanas programmā, kas tagad ir trešajā posmā, ir ieguldījusi miljoniem eiro.

Izmantojot programmu, pašvaldība ir iekļāvusi pieejamību savā politikā un stratēģijās. Daudzi ieguldījumi ir vērsti uz izveidoto vidi. Programma ir uzlabojusi autobusu tīklu un izveidojusi 20 km pieejamu gājēju celiņu un maršrutu digitālo karti.

Tagad ir pieejamas trīs ceturtdaļas pilsētas īpašumā esošo ēku, tostarp pilsētas slimnīca, medicīnas centri, policijas akadēmija, teātri un bibliotēka.

Komotini pieejama ir arī Trāķijas Demokrita Universitātes pilsētiņa, kurā dzīvo aptuveni 10 000 studentu. Pieejamas jau ir aptuveni 90 % skolu, un pārējām tām drīz vajadzētu sekot, jo pašvaldība ir noteikusi mērķi līdz 2021. gadam padarīt pieejamas visas pilsētas īpašumā esošās ēkas.

Investīcijas ir ļoti konkrēti virzītas arī sportam un atpūtai. Tagad pieejamas ir visas pilsētas sporta telpas, tāpat kā 47 no 60 tās rotaļu laukumiem. Vietējā piekrastē ir seši pieejami ieejas punkti pludmalēs.

© Komotini pašvaldība, 2020

Komotini ir uzlabojusi savu izveidoto vidi

© Komotini pašvaldība, 2020

Pilsēta ir investējusi pieejamu sporta telpu izveidē

Pieejams rotaļu laukums

© Komotini pašvaldība, 2020

Sadarbīga pieeja

Komotini izceļas ar iekļaujošu pieeju un personu ar invaliditāti iesaisti lēmumu pieņemšanā. Pašvaldība neuzskata personas ar invaliditāti par atsevišķu sabiedrības grupu, bet gan par aktīvu un līdzvērtīgu partneri pilsētas vadībā. Tā mācās no viņu pieredzes un izmanto viņu zināšanas.

Personu ar invaliditāti pārstāvji piedalās konsultatīvajās padomēs un vadības komitejās, palīdzot veidot pieejamības stratēģiju un politiku. Viņi cieši sadarbojas ar vietējiem sociālajiem dienestiem un palīdz īstenot dažādus pašvaldības projektus.

“Kā kopiena mēs visi patiešām lepojamies ar šo balvu. Komotini ir viena no draudzīgākajām pilsētām Eiropā cilvēkiem ar invaliditāti, jo mēs par to cīnāmies kā kopiena. Organizācijas un vietējās varas iestādes strādā kopā plecu pie pleca. Mums ir vajadzīga pilsēta, kurā nav diskriminācijas, bez šķēršļiem un pilsēta visiem — bez izņēmumiem. Mēs par to esam cīnījušies pēdējos 20 gadus, izmantojot daudzas sistēmas un stratēģijas.”

Spiridons Dantanidis [Spyridon Dantanidis], Perpato valdes loceklis

Vietējā biedrība Perpato, kas pārstāv personas ar invaliditāti, ir daļa no konsorcijs, kurš pārvalda vietējo atbalsta pasākumu apgādei ar pārtiku, izmantojot Eiropas palīdzības vistrūcīgākajiem cilvēkiem fondu. Tā ir iesaistīta arī Eiropas Sociālā fonda finansējuma pārvaldībā.

Pašvaldība līdzfinansēja kopienas un aktivitāšu centra izveidi, kuru vada personas ar invaliditāti. Vietējās pilsoniskās sabiedrības organizācijas vada arī pēcskolas programmas bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem.

Pieejams tūrisms piedāvā izaugsmes iespēju

Komotini veido modernas pilsētas reputāciju, kurā personas ar invaliditāti var justies droši, laipni gaidītas un iekļautas.

Covid-19 pandēmijas laikā pašvaldība sadarbojās ar vietējo biedrību, lai kartē iezīmētu visas personas ar invaliditāti, izmantojot ģeogrāfiskās informācijas sistēmu. Tas ļāva sociālajiem dienestiem viegli sazināties ar tiem, kam vajadzīgs atbalsts.

Pieejams tūrisms ir vēl viens Komotini tālredzīgas pieejas piemērs. Zinot, ka pieejamas pilsētas piesaista vairāk apmeklētāju, tā ir ieguldījusi līdzekļus, lai kļūtu par pieejamu un ilgtspējīgu tūrisma galamērķi. Pilsēta cer, ka apmeklētāji izjutīs tās iekļautību un atgriezīsies atkal vai pat pastāvīgi pārcelsies uz to. Tas savukārt veicinās vietējo ekonomiku.

Šīs iniciatīvas ietvaros tā apmāca vietējos ceļojumu un viesmīlības nozaru uzņēmumus. Apmācība palīdzēs uzņēmumiem pielāgot savus pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti. Tā ir izstrādājusi arī vietni "Visit Komotini", kas drīz būs pilnībā pieejama.

Pēc Hanijas pagājušajā gadā Komotini ir otrā Grieķijas pilsēta, kas ir saņēmusi īpašu atzinību konkursā Access City Award. Sadarbojoties ar savu universitātes kopienā, lai dalītos zināšanās un labajā praksē, tā kļūst par reģiona un valsts līmeņa līderi pieejamības ziņā. To darot, tā cer iedvesmot citas pilsētas visā Grieķijā.

No visām šīm iniciatīvām ir skaidrs, ka Komotini uzskata pieejamību ne tikai par pienākumu, bet arī par iespēju.

© Komotini pašvaldība, 2020

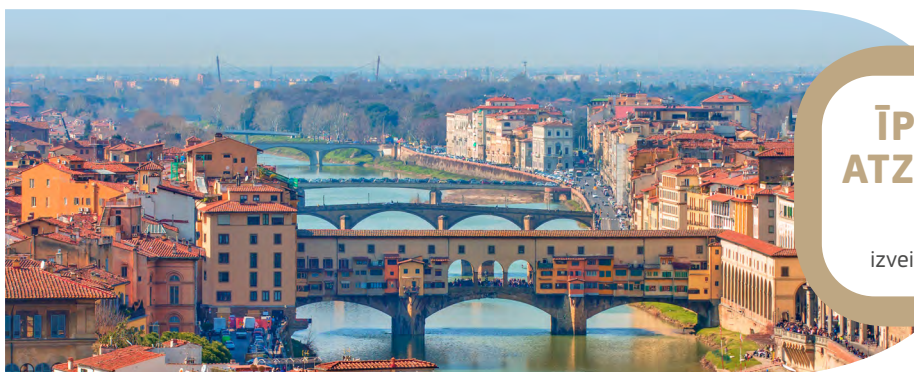

Pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir cieši iesaistītas vietējās aktivitātēs

Florence

Itālija

© Shutterstock

**ĪPAŠA
ATZINĪBA**

par
izveidoto vidi

Florence, kas pazīstama kā Renesanses dzimtene, ir pilsēta, kura bagāta ar kultūras mantojumu. Tās vēsturiskais centrs 1982. gadā tika iekļauts UNESCO pasaules mantojuma objektu sarakstā. Rezultātā Florence ir viens no populārākajiem tūristu galamērķiem pasaulē. Tas nozīmē, ka pieejamība ir svarīga ne tikai 368 000 iedzīvotāju, bet arī vairāk nekā 12 miljoniem tūristu, kas katru gadu ierodas pilsētā.

Pielāgotas ēkas un sabiedriskās telpas

IMūsdienų pilsētās var būt samērā vienkārši padarīt pieejamus jaunus objektus. Tomēr ir grūtāk pielāgot esošo vidi, it īpaši vēsturiskās pilsētās ar senām, monumentālām ēkām un šaurām, bruģētām ieliņām.

Neraugoties uz šiem izaicinājumiem, Florence ir spējusi panākt ārkārtas progresu. Tas ir izdarīts saskaņā ar vērienīgo Ēku un sabiedrisko telpu pielāgošanas plānu, ko katru gadu atjaunina.

Plāns aptver aspektus, sākot no ceļiem, ietvēm un autostāvvietām līdz dārziem, sporta objektiem, bibliotēkām un muzejiem. Pamatojoties uz to,

Florence ir atjaunojusi 29 sabiedriskās telpas, tostarp skolas, sporta centrus un bibliotēkas, lai padarītu tās pieejamākas.

2019. gadā pilsēta iecēla pārvaldnieku invaliditātes jautājumos, lai, attīstot pilsētu, tiktu ņemtas vērā personu ar invaliditāti vajadzības. Pārvaldnieks invaliditātes jautājumos koordinē ar pieejamību saistītas darbības, cieši sadarbojoties ar pilsētas departamentiem un biedrībām.

Pārvaldnieks invaliditātes jautājumos arī koordinē vienas pieturas aģentūras izveidi invalīdiem, kas sniegs informāciju par pieejamību tādās nozarēs kā sabiedriskais transports un tūrisms.

“Personu ar invaliditāti iekļaušana ir galvenais ilgtspējīgas pilsētu attīstības jautājums. Maksimāla sinerģijas palielināšana starp sociālo iekļaušanu, veselīgu dzīvesveidu, mobilitāti un pilsētteritoriju, zaļo zonu un publisko telpu dizainu joprojām būs galvenā Florences pilsētas ilgtspējīgas attīstības prioritāte.”

Sesīlija Delre [Cecilia Del Re], māra vietniece

© Florences pašvaldība (Pilsētas padomnieks sporta jautājumos), 2019

Pilsētas pieejamajos sporta centros tiek spēlēts ratiņbasketbols

Mobilitātes pasākumi

Kopš 2009. gada Florence ir paplašinājusi gājēju zonas savā vēsturiskajā centrā no 260 000 m² līdz vairāk nekā 400 000 m². Tā rezultātā satiksmes intensitāte ir samazināta par 25 %, pazemināts piesārņojuma līmenis un radīta patīkamāka vide. Tas ir arī ļāvis cilvēkiem ar invaliditāti pārvietoties drošāk un ērtāk.

Tajā pašā laikā pilsēta ir palielinājusi stāvvietu skaitu personām ar invaliditāti. Florencē tagad ir vairāk šādu vietu nekā jebkurā citā

Itālijas pilsētā, neskatoties uz to, ka tā ir tikai astotā lielākā pilsēta valstī. Šīs vietas ir arī izmantojamas bez maksas.

Visi autobusi un tramvaji ir pilnībā pieejami, tāpat kā visas pieturvietas, arī tās, kas atrodas šaurajās ieliņās. Taksometri pilsētā ir aprīkoti ratiņkrēslu pārvadāšanai, nodrošinot pieejamu transporta iespēju vietās, kuras neapkalpo sabiedriskais transports. Šajos taksometros personām ar invaliditāti tiek piemērotas atlaides.

Inovatīva tehnoloģiju izmantošana

Florence izceļas ar to, kā ir izmantojusi IT, lai veiktu lielāko daļu šo uzlabojumu. Pilsētas fizisko infrastruktūru atbalsta mūsdienīgi IT pakalpojumi, kas atvieglo pārvietošanos un informācijas atrašanu.

Pašvaldība ir izstrādājusi mobilo lietotni Infomobilità Firenze, kas palīdz cilvēkiem pārvietoties pa pilsētu, nodrošinot reāllaika informāciju par sabiedrisko transportu, satiksmi un autostāvvietām.

Vēl viena lietotne ir Kimap Pro, kas palīdz ratiņkrēslu un mobilitāti nodrošinošo motorolleru lietotājiem pilsētā izvēlēties pieejamus maršrutus. Balss asistents vada lietotāju un reaģē uz atjauninājumiem reāllaikā, lai optimizētu maršrutu.

Arī lietotnē un vietnē FeelFlorence ir īpaša sadaļa par tūrismu bez šķēršļiem, kas pieejama piecās valodās. Tā ietver maršrutus un informāciju par ekskursijām, pasākumiem, tirgiem un citām iespējām.

Pieejams kultūras mantojums

Florence ir cītīgi strādājusi, lai padarītu pieejamu tās bagātīgo kultūras mantojumu. Pilsētas galvenais tūrisma informācijas centrs nodrošina bezmaksas ratiņkrēslus, audio ceļvežus piecās valodās un informāciju starptautiskajā zīmju valodā.

Pašvaldība ir izstrādājusi arī Passepartout — rīku komplektu, kas nodrošina kartes, maršrutus pa vēsturisko centru un informāciju par pieejamiem kultūras karstajiem punktiem. To starpā ir arī katedrāle Santa Maria del Fiore, baznīca Santa Maria Novella un Boboli dārzi.

Florences slavenie muzeji un mākslas galerijas ir vieni no sabiedriskajiem objektiem, ko pilsēta ir atjaunojusi. Lielākā daļa pilsētas muzeju tagad ir bez maksas pieejami personām ar invaliditāti, un ir iespēja izmantot uzbrauktuves vai pacēlājus.

Līdztekus tam tā ir sadarbojusies ar Itālijas Biedrību cilvēkiem ar redzes traucējumiem, lai izstrādātu apmeklētāju maršrutus ar vairākiem sensoriem, kas apvieno pieskārienu, smaržu, telpu un skaņu.

© Municipality of Florence

 Florences taksometri ir pieejami cilvēkiem ratiņkrēsls

© Kinna s.r.l., 2019

 Kimap Pro palīdz ratiņkrēslu lietotājiem pārvietoties pa pilsētu

Tā ir sadarbojusies arī ar nacionālo Biedrību cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, lai piedāvātu ekskursijas ar zīmju valodas tulkojumu. Turklāt daži muzeji nodrošina multivides ceļvežus ar subtitriem.

Cilvēkiem ar Alcheimera slimību vai citiem kognitīviem traucējumiem ir pieejami sociāli terapeitiski apmeklējumi. Iniciatīva “Muzejs koferī” piedāvā arī virtuālas ekskursijas, lai cilvēki ar kustību traucējumiem varētu apmeklēt muzeju no mājām.

Kopumā Florence ir parādījusi, ka rūpīga plānošana var palīdzēt vēsturiskajām pilsētām pārvarēt izaicinājumus un pielāgot savu izveidoto vidi.

Pilsēta ir parādījusi arī ārkārtas apņemšanos padarīt savu kultūras mantojumu pieejamu ikvienam. Tā iekļaujošā pieeja, ko atbalsta novatoriska IT, nozīmē, ka iedzīvotāji un tūristi var maksimāli izmantot visu pilsētas piedāvāto.

“Florence, būdama pasaules mantojuma pilsēta, vienmēr ir jutusi nepieciešamību nodrošināt piekļuvi visiem un ļaut apmeklēt tās slavenos pieminekļus un citus objektus. Lai izpildītu savu misiju, mēs izmantojam holistisku pieeju, nodrošinot saskaņotu politiku attiecībā uz plašu pieejamību.”

Sesīlija Delre [Cecilia Del Re], mēra vietniece

© Biedrība MUŠE, 2018

 Florences muzeji piedāvā īpašus apmeklējumus

Dalība konkursā Access City Award 2022

Konkursu Access City Award organizē Eiropas Komisija kopā ar Eiropas forumu cilvēkiem ar invaliditāti. Konkursā tiek apbalvotas tās pilsētas, kas ir veikušas darbu, lai kļūtu pieejamākas saviem iedzīvotājiem.

Access City Award ir ES iniciatīva, kas veicina vienlīdzīgu piekļuvi pilsētas dzīvei visiem iedzīvotājiem, tostarp personām ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem.

Dalība konkursā Access City Award ir ne tikai iespēja gūt ES atzinību, bet arī unikāla iespēja pārskatīt pašreizējo situāciju savā pilsētā un novērtēt virzību uz priekšu.

Konkurss arī ļauj jums veicināt pieejamību citās ES pilsētās un dalīties paraugpraksē. Uzvarējušās pilsētas tiks aplūkotas nākamā gada konkursa Access City Award brošūrā.

Turklāt Eiropas Komisija piešķir šādas finansiālas balvas uzvarētājam un pilsētām, kas ir ieguvušas otro un trešo vietu:

- 1. vieta: 150 000 €
- 2. vieta: 120 000 €
- 3. vieta: 80 000 €

Vai vēlaties pieteikties un kļūt par vienu no nākamā gada uzvarētājam? Lasiet tālāk, lai uzzinātu vairāk.

Kas var pieteikties?

Lai pieteiktos, jums jābūt pārvaldības iestādei pilsētā, kurā ir vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju, kādā no ES dalībvalstīm. Dalībvalstīs, kurās ir mazāk nekā divas šādas pilsētas, var piedalīties arī pilsētu teritorijas, kas sastāv no divām vai vairākām pilsētām, ja to kopējais iedzīvotāju skaits pārsniedz 50 000 iedzīvotāju.

Tā kā viena un tā pati pilsēta nevar uzvarēt konkursā Access City Award divus gadus pēc kārtas, uzvarētāja pilsēta 2021. gadā netiek uzaicināta atkārtoti piedalīties 2022. gadā. Taču visas pārējās pilsētas, tostarp otrās un trešās vietas ieguvējas un īpašu atzinību ieguvušās pilsētas, tiek mudinātas konkursā piedalīties atkal.

Lai pieteiktos, līdz noteiktajam termiņam jāaizpilda un jāiesniedz tiešsaistes pieteikuma veidlapa. Sākoties pieteikšanās periodam, tiks publicēti norādījumi un dalības noteikumi, kuri jums palīdzēs pieteikties.

© Peter Appelin, 2014

Tie būs pieejami visās oficiālajās ES valodās vietnē Access City Award 2022.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2022

Atlases process

Žūrijas izskatīs paveiktos un ieplānotos pasākumus šādās jomās:

- būvētā vide un publiskās vietas;
- transports un saistītā infrastruktūra;
- informācija un komunikācija, tostarp jaunās tehnoloģijas (IKT);
- publiskās ēkas un pakalpojumi.

Žūrijas vērtēs pieteikumus, ņemot vērā šādus sešus kritērijus:

- darbību apjoms;
- īpašumtiesības, saistību līmenis; ownership, level of commitment;
- ietekme;
- kvalitāte un rezultātu ilgtspējība;
- personu ar invaliditāti un attiecīgo partneru iesaistīšana;

- sociālās inovācijas.

Tā kā ES 2021. gadā atzīmē Eiropas dzelzceļa gadu, 2022. gada konkursā īpašu uzmanība var tikt pievērsta arī dzelzceļa staciju pieejamībai. Lūdzu, uzmanīgi sekojiet mūsu vietnei, lai uzzinātu jaunumus par galīgajiem kritērijiem. Plašāka informācija par Eiropas dzelzceļa gadu ir pieejama šeit: europa.eu/year-of-rail/index_lv

Atlases process ir sadalīts divos posmos: iepriekšēja atlase valsts līmenī un galīgā atlase Eiropas līmenī. Katras valsts **nacionālās žūrijas**, piemērojot Eiropas Komisijas sniegtos vērtēšanas kritērijus, no valsts pretendēšu vidus izvēlas ne vairāk kā trīs pilsētas. Šo valstu kandidātes iekļūst sacensību otrajā posmā, un tās vērtē **Eiropas žūrija**.

2022. gada konkursa Access City Award uzvarētāju paziņos **2021. gada ziemā**. Apbalvošanas ceremonija notiks ikgadējās konferences laikā, kas tiks rīkota Eiropas cilvēku ar invaliditāti dienas ietvaros Briselē.

Konkursa Access City Award sekretariāts

Konkursa Access City Award sekretariāts var jums palīdzēt sagatavot pieteikumu. Ja jums ir nepieciešama papildu informācija, lūdzu, sazinieties ar: secretariat@accesscityaward.eu

Sazināšanās ar ES

Personiski

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem “Europe Direct” informācijas centru. Jums tuvākā centra adresi varat atrast vietnē:

https://europa.eu/european-union/contact_lv

Pa tālruni vai e-pastā

“Europe Direct” ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību. Ar šo dienestu varat sazināties:

— pa bezmaksas tālruni: 00 800 6 7 8 9 10 11 (daži operatori par šiem zvaniem var piemērot maksu),

— pa šādu parasto numuru: +32 22999696 vai

— e-pastā vietnē: https://europa.eu/european-union/contact_lv

Kā atrast informāciju par ES

Tiešsaistē

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama Eiropas tīmekļa vietnē:

https://europa.eu/european-union/index_lv

ES publikācijas

Bezmaksas un maksas ES publikācijas iespējams lejupielādēt vai pasūtīt tīmekļa vietnē:

<https://publications.europa.eu/lv/publications>. Vairākas bezmaksas publikāciju kopijas var iegūt, sazinoties ar Europe Direct vai vietējo informācijas centru (skatīt https://europa.eu/european-union/contact_lv).

ES tiesību akti un saistītie dokumenti

Lai iegūtu piekļuvi ES juridiskajai informācijai, tostarp visiem ES tiesību aktiem kopš 1952. gada visās oficiālajās valodās, apmeklējiet tīmekļa vietni EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

Atvērtie dati no ES

ES Atvērto datu portāls (<http://data.europa.eu/euodp/lv>) nodrošina piekļuvi datu kopām no ES. Datus var lejupielādēt un atkārtoti izmantot bez maksas gan komerciāliem, gan nekomerciāliem nolūkiem.

Ik gadējā konkursā Access City Award tiek godinātas Eiropas pilsētas par centieniem padarīt tās pieejamākas personām ar invaliditāti un gados vecākiem iedzīvotājiem. Šajā brošūrā tiek sumināta 2021. gada uzvarētāja, otrās un trešās vietas ieguvējas un īpašo atzinību saņēvējas: Jenšēpinga (Zviedrija), Brēmerhafene (Vācija), Gdiņa (Polija), Poznaņa (Polija), Komotini (Griekija) un Florence (Itālija). Šāgada pilsētas ir veikušas konkrētus pasākumus, lai padarītu pieejamākas publiskās telpas, pakalpojumus, transportu, ēkas, kultūru un tūrisu.

Mūsu publikācijas varat bez maksas lejupielādēt vai abonēt tīmekļa vietnē ec.europa.eu/social/publications

Ja vēlaties regulāri saņemt jaunāko informāciju par Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāta darbu, reģistrējieties vietnē ec.europa.eu/social/e-newsletter, lai saņemtu "Sociālās Eiropas" bezmaksas informatīvo e-biļetenu.

Social Europe

EU_Social

